

Helse- og omsorgsdepartementet
Folkehelseavdelingen
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo

Oterveien 23
N-2225 Kongsvinger
Tel.: +47-62 88 50 00
Fax: +47-62 88 50 30

Internet: www.ssb.no
E-post/E-mail: ssb@ssb.no

Bankkonto/Bank account
7694 05 02663

Oslo, 18.02.2009
Deres ref.: 200801189-/VR, Vår ref.: 09/635
Saksbehandler: Arne Jensen
Seksjon for helsestatistikk

Høring - Forvaltningsreformen

Bakgrunn

Statistisk sentralbyrå (SSB) viser til Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) sitt brev av 18. desember 2008 vedrørende forvaltningsreformen og lovforslag om fylkeskommuners oppgaver i folkehelsearbeidet.

Statistisk sentralbyrås tilnærming

Statistisk sentralbyrå (SSB) har behandlet høringsnotatet på bakgrunn av egne oppgaver og ansvarsområder slik disse er uttalt i statistikkloven. Statistikkloven definerer SSB som det sentrale organ for utarbeiding og spredning av offisiell statistikk og som den aktøren som har hovedansvaret for at statistikklovens formål blir oppfylt. Statistikkloven definerer videre at SSB skal kartlegge og prioritere behov for offisiell statistikk, samordne omfattende statistikk som blir utarbeidet av forvaltningsorganer, utvikle statistiske metoder og utnytte statistikken til analyse og forskning, gi opplysninger til statistisk bruk for forskningsformål og for offentlig planlegging, og ha hovedansvaret for internasjonalt statistisk samarbeid (jf statistikklovens § 3-1).

SSB registrerer at departementet gjennom lovforslaget tar sikte på en tydeliggjøring av fylkeskommunenes ansvar for å ivareta folkehelse i egen tjenesteyting, forvaltning og planlegging, og ansvar for at folkehelse inngår som en del av arbeidet med regional utvikling. Fylkeskommunenes pådriver- og samordningsfunksjon for det sektorovergripende folkehelsearbeidet regionalt og lokalt, med vekt på å understøtte folkehelsearbeidet i kommunene, går fra å være en frivillig funksjon til å være et lovpålagt ansvar og en ordinær oppgave for fylkeskommunene.

SSB registrerer videre at gjennomføringen av forvaltningsreformen må ses i sammenheng med en samhandlingsreform i helsetjenesten som legges fram i april 2009, en reform hvor forebyggende arbeid i regi av helsetjenesten vil inngå som en viktig del. Målet med en lov om fylkeskommuners oppgaver i folkehelsearbeidet, er blant annet å understøtte kommunene i arbeidet med å styrke det pasientrettede forebyggende arbeidet ved tidlig intervensjon på områder som for eksempel fysisk aktivitet, ernæring, psykisk helse og rus.

Statistisk sentralbyrås kommentarer

Statistisk sentralbyrå (SSB) oppfatter at reformen skal formalisere og institusjonalisere det fylkeskommunale ansvaret for sektorovergripende folkehelsearbeid (i kommunene). SSB oppfatter videre at reformen skal formalisere fylkeskommunens bidrag til en jevnere fordeling av sosiale faktorer som påvirker folkehelse og helsetilstand. I praksis omfatter med andre ord forvaltningsreformen mange samfunnssektorer og derfor mange av de områdene SSB produserer og/eller tilrettelegger offisiell statistikk for.

SSB ønsker på generelt grunnlag å understreke at det er nødvendig å ta hensyn til produksjon og til retting av offisiell statistikk når reformer vedtas og forvaltningens oppgaver endres og omfordelles. Dette gjelder både med hensyn til videreføring av eksisterende statistikkproduksjon/-systemer og i forhold til behov for framtidig statistikkutvikling. Offisiell statistikk bidrar til kunnskapsgrunnlaget på forskjellige samfunnsområder.

SSB ønsker i forbindelse med videreføring av eksisterende statistikkproduksjon/-systemer å nevne KOSTRA (Kommune-stat-rapporteringen) spesielt. Det kan være aktuelt å implementere folkehelsearbeid som et eget område i KOSTRA på fylkeskommunalt/regionalt nivå. En slik implementering forutsetter blant annet at viktige begreper og indikatorer på virksomhetsområdet innholdsbestemmes entydig, og at grensene i forhold til allerede etablerte områder i KOSTRA (for eksempel kommunehelse, pleie og omsorg, kommunalt disponerte boliger og tannhelse) defineres. SSB mener en slik implementering bør utredes.

SSB ønsker i sammenheng med behov for framtidig statistikkutvikling å kommentere etableringen av et personidentifiserbart Norsk pasientregister (NPR) spesielt. Sosial utjamning av helseforskjeller er et viktig aspekt ved forvaltningsreformen, og vil også være det i en framtidig samhandlingsreform. NPR inneholder i all hovedsak helseopplysninger om alle personer i Norge som får helsehjelp i spesialisthelsetjenesten. Sammenstilt med sosiale bakgrunnsopplysninger, for eksempel opplysninger om utdanning, inntekt, yrke og geografisk tilhørighet, vil slike opplysninger gi viktig informasjon om hvem som bruker hvilke spesialisthelsetjenester i ulike områder av Norge. SSB samarbeider allerede med den sentrale helseforvaltningen (Helse- og omsorgsdepartementet og Helsedirektoratet), blant annet for å utrede og legge til rette for produksjon av offisiell statistikk på bakgrunn av helseopplysninger (NPR) som er sammenstilt med sosioøkonomiske opplysninger (SSB). SSB mener dette samarbeidet også bør ses i lys av denne og framtidige reformer.

Med vennlig hilsen

Nils Håvard Lund
fungerende adm. direktør